

რენცის, მაგას უკვე ნაქმარ საქმედ, ნამყო ამაზად ჩასთვლიან.

ყველამ იცის რა დანი მნიშვნელობა აქვს დიპლომატიის თვალთა უკვე ქმნილად და მომხდარა: რა ვუყოთა, იტყვიან ხოლმე: რა-კი საქმე განხორციელებულია მისი აღიარა დაგვიჩვენა არა. ბევრს მართლად თუ მრუდე საქმეს გაუტანა შოადიტუკაში ამითი თავი და ინგლისსაც რომ ამ წინასა და ჩვეულების იმედი ჰქონდეს, გასაკვირველი არ არის. აი რა მიზეზი უნდა იყოს თავგამოდებულის ინგლისი, რომ სულთანმა ხელმძღვრელობას ხელი მოუწეროს, თუმცა წინადაც იცის, რომ ზოგიერთი სახელმწიფოთა რაზმად სდგანან.

ახალი ამბავი

* წინა ნომრების ლაზარაკი გვიჩვენებს გადსახლებულნი და აგრეთვე იმაზედ, თუ როგორ მოეწყინნენ გადსახლებულნი თავიანთ ახალ საცხოვრებელს ადგილებზე. ამჟამად გადსახლებულნი თუ კარგად არიან მოთავსებულნი, ყველაზე უკეთესად აფხაზეთში დასახლებულნი არიან, რაკი, იმერეთიდან და სამეგრელოდან გასულნი. წმინდა მოგვლიდან კარგი ამბები და ახლაც კიდევ ისეთი ამბები მოდის. სხვა მოსახლებებმა ისე ვერ აიღიანს აფხაზეთის ზვირ და ისე ვერ შეეწყინნენ იქაურ მიწა-წყალსა, როგორც რაკველები, იმერლები და მეგრელები. ეს საეკივრელიც არ არის, რადგანაც აფხაზეთის მიწა-წყალი იმერეთ-სამეგრელოსასა ჰგავს და ხალხსაც იქაურის მიწის მუშაობის ხელი და წესი იცის.

* ვასულ მისის თთვეში ჩვენ ქალაქ ტფილისს დიდ-ბაღი მუშა ხალხი მოაქვდა ოსმალეთიდან, საყოფარდ ოსმალს-სომხეთის შუაგულ ადგილებიდან, ვანის და შუშის გუბერნიებიდან. მიზნი ამისა იქაური უფულა-

ბა და ამასთან ამავე მისულა, რომ ტფილისში წყლის გამოსაყვანად დიდ მუშაობათა, მაგრამ საყოფარდები მოტყუდუნდნ, რადგან მისში თითქმის მუშაობა გათავისებულად მიდის. ამის გამო დიდ-ბაღი კრო ხალხი უსაქმო-და ზის ქალაქის ქუჩებში და ელის, ვინ დაგიძინებსო. მარტო ქალაქ შუშის ახლ-ახალსა სოფლებიდან ირასამდე მუშა-კაცი იქნება მოსული და საში და ოთხი ამოდენა ოსმალს-სომხეთის სხვა ადგილებიდან იქნება.

* წამა-დ-შუშე ქალაქის პოლიციის შეკრებისას ისე კრძალ ნახულ-ნახაზის ვითხოვობით და უფრო ბევრი ვეგნის ტფილისის ქუჩებში კინკრებისა და ჯიბიკრებისაგან მოხდენილი ურთიგობა. აქ ჯიბიდან ფული ამოართვეს, იქ საათი ავლო-ჯესო შუაღლისას, ამა-დამა მანარ-ში ქალს თავსაკრავად მჭირფისი ქინძისათვის ამოაცალესო, მანარებში დილაზე ადრე მიყვდეს აღარ აცლიან სოფლიდან ჩამოტანის სორავის ყიდვასო. კაცს და მეტადრე დედაც კი მანარში ვიღარ ვაუფლია ამ კინტო ვაჭრებისაგან ურცხვის, სადაგლის სიტყვა-პასუხისა და ყოფა-ქცევის შიშითაო. მართლა და საფრთხეობა ამისთანა ამბავი ქალაქის მმართველობისათვის და ღონისძიების მიღებასა სძირია. მაგრამ მეორეს მხრით მიზეზსაც უნდა დავაკვირდეთ. ჩვენი ტფილისი ისეთი ადგილია, რომ გარდა დიდ-ბაღი ღარიბი ხალხი აწუდება, აქა სახლები და წერილ-შეღვლება, ქალაქში დიდი სახეობაა არა საფა-ბოკო სამუშაო არ არის, რომ მოსულმა ხალხმა სახარა იშვალოს. ერთი სახსარი ვაჭრობა და ი ამოდენა ახალი თაობა კინკრავის, ცუდი ქუჩა-ქუჩა ხარავის, მწვანილეულის და ხალხის ვაჭრობის იწყებს. იმაშიც დიდ მოგვებს ვერა ჰქვადეს. ამას დაურთავ, ქალაქური ვაჭრობის ხასიათი, ტყუება და სასწრაფო-საზომის გამოუღება და შფოტობა, რომ ეს ახალი თაობა ცარცვა-გლეჯას შორს არ უდგას.

* იგინისის წას, ლამე, მეტეხის ციხილ გაქცეულს სამი პატიმარი, ტყუანებს გამოუჩვენებელი კველი და მეტეხის პირზე გასულან. სუველანი ბოჩკრებისაგან ყოფილან; ერთ ბოჩკრი შუბენიანი და ციხეში დატოვებო.

* იგინისის 7-ს, შუაღლისას, ტფილისის მცხოვრებლებს მიხვ აბოა-შვილს, კარაბეც მაქსანოვს და არილ კულახეს ერთის მხრით და გორის მახრის მცხოვრებელს ლევან დიდეროს მეორეს მხრით ჩხუბი მოსულით ფულის გამო და დიდგრივი მარცხენა გვერდში დაუტყობა. დაჭრილი სამკურნალოში გაუღწენიანი და დანაშაუნი-კი დიდპატიმრებით.

* უჩანსკელი კრება საქალაქო საბუკის, რომელიც ამ თთვის ხუთს იყო დანიშნული, არ შესდგა, რადგანაც კანონიერი რიცხვი ხმოსანთა ვერ შეგროვდა. წესის ვე პირველი შემთხვევა, რომ კრება გადი-ლა ხმოსანთა მოუსულებლობის გამო.

* ლდმა წყიმებმა ძალიან ად-საც იმათ ახლოს უპატრონიად არა ერთი და ორი უღრავიდი ეთხოვე-რა შუთს-საფარდა-მეთქი. გაუწყ-ეტეერი სიტყვა ჩემს ქმარს.

— სიცი ისია, როგორც წინად იყო. ექიმო? კეთილ მე. — ამ საათში მოკვა. — დღერთა ჩემო! რა ნარიად მომეშვა გულხელ ამ სიტყვების გამოებით. მაშინადვე ვიკრავ, რომ ჩემი პაწია უღრავიად არ გამოცხადებოდა საყვარელს დედ-მამას. იმდენი მომიმატა ძალ-ღონე, მოეუღეკ ავად-მყოფს და დავუწეე ალერსი. გვიდა რამდენიმე საათი, მაგრამ ექიმი არისაღსანიანად. რალც ექვმა ვამიარა თავ-ში და შევიტოებ ქმარს: — მამ შინ მოასწარ ექიმო? ჩემმა ქმარმა მომიწოდდა შუბლზე ოჯლი, მომიხდა გვერდით და დაწერილობით მიამბო, როგორ და სულ ენება ექიმი. — პირველად აქედან რომ გავიდე, პირ-და-პირ ემაქვილებს სამკურნალოში მივიდი, რადგან ფარანი იქ არის უფროსი ექიმი. მოსასახურეს ვიციხე, ექიმი სულ არის-მეთქი და იმან მიითითა ერთ კარებზე. მე საქარად მივიდი კარებთან და შევიღე. ოთან-ში რამდენიმე ახალგაზდა კაცი რა-დაცას აღმართკობდნენ და გულთანად იცინოდნენ.

— აქ ნტავ იმათ, რომ უღრადე-ლად ყოფილანი იმათ ან რა დარი ექნებათ, თუნდ მამიან-კაცი, რადე-საც იმათ ახლოს უპატრონიად არა ერთი და ორი უღრავიდი ეთხოვე-რა შუთს-საფარდა-მეთქი. გაუწყ-ეტეერი სიტყვა ჩემს ქმარს. — ეგ ვერ არ არის, ჩემო კარგი! მიპასუხე ქმარს: დამინახეს თუ არა, მამსიადვე ერთი მთავანი მოვიდა ჩემთან და მკითხა: — რა გინდა, მეგობარო! და რა შენიშნა ჩემი შეწყუბული სახე, დაუ-მაგა: — რა საქმისათვის მოსულხართ, სიკეთი მალე? — უცარავად, რომ ვაწუხებთ, მო-კრძალებული ვეთხარა მე. — რა ღრის ბოდენის მოხდა, სჯობს მალე სიტყვა, თუ რა საქმე გვახარება და მოგიყვინა აქ? — მე ვახსილებ ექიმ ფარონთან, შვილი უჩანსკელს ღლეში მუგას ვუნდა ესთხოვა ჩემთან წამობრძანდეს! თუმცა ღარიბი ვახლავართ, მაგრამ რაკ-კი შემინიან, მეც სამედიცინოს ვაგავსებდი. — კარგი, კარგი, რამდენი წლი-სა ავადყოფი? — ოთხის წლისა ვახლავი! — რისგან არის ავად? მე ვუამბე ავადყოფილმა ბაშისა დაწერილობით. — ვინა სწამლობდა აქამდენი? — არაწინ. მხოლოდ ერთხელ ვა-

დგონა კინადმ უბედურება არ მო-ახანდა და რამდენიმე სული აღმანიანი არ ინახებოდა. მხეჩახეთა ქაზანებთან შუშეში ფიტრები გადამქონდათ ქმრის ერთის მხრიდან მეორეზე. ამ ღრის ვაგონმა მოასწრა. კუჩერმა № 16 ცხენები არ შეყენა, თუმცა ვაგონში მსხლანდა ხალხმა ბევრი უყვირა. ვა-გონი დავაგას ფიტარს; მუშე ფიტარი გამჭარდო ხელიდან და ქმრის გარდი-ვარდმო გავიხდა; ვაგონის (№ 21) წინა-პირი სულ დამისხვია. ერთს ქალს თავი გაუტედა და თქირალით სისხლი გადმოსქდა, ერთი მოხუცე-ბული კაცი ფიტრის ქვეშ მოკვდა და თუ ხალხი ჩქარა არ მიშველებოდა, იქნება ცოცხალი ვეღარც კი გადა-ვრჩინათ. ერთი კაცი ისე ძალიან მი-არტყა ვაგონის ზურგის მისაყუდ-ბელს ფიტარს, რომ ფიტარი სულ ლეკმა-ალეკმა იქცა. დანარჩენნი შიგ მსხლანდა ზოგი ვადმოკცივდა და ზოგი ვინც მოასწრა, ვადმობტა.

* იგინისის წას, ლამე, მეტეხის ციხილ გაქცეულს სამი პატიმარი, ტყუანებს გამოუჩვენებელი კველი და მეტეხის პირზე გასულან. სუველანი ბოჩკრებისაგან ყოფილან; ერთ ბოჩკრი შუბენიანი და ციხეში დატოვებო.

* იგინისის 7-ს, შუაღლისას, ტფილისის მცხოვრებლებს მიხვ აბოა-შვილს, კარაბეც მაქსანოვს და არილ კულახეს ერთის მხრით და გორის მახრის მცხოვრებელს ლევან დიდეროს მეორეს მხრით ჩხუბი მოსულით ფულის გამო და დიდგრივი მარცხენა გვერდში დაუტყობა. დაჭრილი სამკურნალოში გაუღწენიანი და დანაშაუნი-კი დიდპატიმრებით.

* უჩანსკელი კრება საქალაქო საბუკის, რომელიც ამ თთვის ხუთს იყო დანიშნული, არ შესდგა, რადგანაც კანონიერი რიცხვი ხმოსანთა ვერ შეგროვდა. წესის ვე პირველი შემთხვევა, რომ კრება გადი-ლა ხმოსანთა მოუსულებლობის გამო.

* ლდმა წყიმებმა ძალიან ად-საც იმათ ახლოს უპატრონიად არა ერთი და ორი უღრავიდი ეთხოვე-რა შუთს-საფარდა-მეთქი. გაუწყ-ეტეერი სიტყვა ჩემს ქმარს. — ეგ ვერ არ არის, ჩემო კარგი! მიპასუხე ქმარს: დამინახეს თუ არა, მამსიადვე ერთი მთავანი მოვიდა ჩემთან და მკითხა: — რა გინდა, მეგობარო! და რა შენიშნა ჩემი შეწყუბული სახე, დაუ-მაგა: — რა საქმისათვის მოსულხართ, სიკეთი მალე? — უცარავად, რომ ვაწუხებთ, მო-კრძალებული ვეთხარა მე. — რა ღრის ბოდენის მოხდა, სჯობს მალე სიტყვა, თუ რა საქმე გვახარება და მოგიყვინა აქ? — მე ვახსილებ ექიმ ფარონთან, შვილი უჩანსკელს ღლეში მუგას ვუნდა ესთხოვა ჩემთან წამობრძანდეს! თუმცა ღარიბი ვახლავართ, მაგრამ რაკ-კი შემინიან, მეც სამედიცინოს ვაგავსებდი.

— სიცი ისია, როგორც წინად იყო. ექიმო? კეთილ მე. — ამ საათში მოკვა. — დღერთა ჩემო! რა ნარიად მომეშვა გულხელ ამ სიტყვების გამოებით. მაშინადვე ვიკრავ, რომ ჩემი პაწია უღრავიად არ გამოცხადებოდა საყვარელს დედ-მამას. იმდენი მომიმატა ძალ-ღონე, მოეუღეკ ავად-მყოფს და დავუწეე ალერსი. გვიდა რამდენიმე საათი, მაგრამ ექიმი არისაღსანიანად. რალც ექვმა ვამიარა თავ-ში და შევიტოებ ქმარს: — მამ შინ მოასწარ ექიმო? ჩემმა ქმარმა მომიწოდდა შუბლზე ოჯლი, მომიხდა გვერდით და დაწერილობით მიამბო, როგორ და სულ ენება ექიმი. — პირველად აქედან რომ გავიდე, პირ-და-პირ ემაქვილებს სამკურნალოში მივიდი, რადგან ფარანი იქ არის უფროსი ექიმი. მოსასახურეს ვიციხე, ექიმი სულ არის-მეთქი და იმან მიითითა ერთ კარებზე. მე საქარად მივიდი კარებთან და შევიღე. ოთან-ში რამდენიმე ახალგაზდა კაცი რა-დაცას აღმართკობდნენ და გულთანად იცინოდნენ.

დეს მტყვარი. ამას წინად წყალი სა-კმაოდ იყო დაბატარებული, კუკის ხიდ-ქვეშ რიყე გამოჩნდა კიდევ, მაგრამ ახლა თთქმის ნახევარ არზნეზ მოი-მატა.

* იგინისის წას ტფილისიდან აღბუ-ლალს მიმავალ გრენადენის პოლუს ბარკი უნდა წავლით გლგებეს თავიანთ ურბებით. ამ გლგებში სხვათა შო-რის ოქროყანელები იყენენ მახრის უფრისისაგან დაბარებულნი; რადგან ოქროყანელები დიდ მოვიდნენ, მა-ხრის უფრისის სამედიცინოს მ-ხლობლად, კუკიში, მტყვის პირზედ, ურბები გამოუშვეს. კამბეტი სიკით მტელ შესწუნდნენ და გლგებმა წყა-ღში შეტყვეს ვასარგებლად. ერთის გლგების კამბეტი წყალმა წისქვი-ლის ქვეშ შეიტანა. საყოფარდ კამბე-ჩი ბერის ვწავლა, მაგრამ წისქვილმა წელი მოსწყვიტა და ვეღარ გათავი-და. საბრალო გლგები ღრილით ტა-ნისამოლა შევარდა მეტყვარის, უნდა ეშუღოთ თავისი კამბეტისთვის, მაგრამ თითონ ისიც ჩახსირა წყალმა. ამ დროს ერთი ვიღაც მთიენვეზ რუსი შეესწრა გლგებსა, დახვდა და იმას რომ არ ეშუღო, თითონაც კამბეტს გაეკვიცრა. რამდენისამე წამის შემდეგ, რო-გორც იყო, წისქვილის ქვეშ დამ-იჩრავლი კამბეტი გამოათრის; ბევრი ოქროა და თავში იცა გლგებმა. ბოლოს დამჩრავლი კამბეტი ურგმუნდ და დედო და შინ წაღება დაუპირა იმ ხარტი, რომ ტყავს და ქმნს მაინც საგაოიყენებო, მაგრამ საუბედროოდ აქვე ბოლიციელი დახვდა და ღარ-გაუშვა. უთხრა, რომ ეს კამბეტი ვი-ღაცა პირტყვის ექიმმა გუშერისკი უნდა წავიღოსა. საბრალო გლგები თუ-მცა ბევრს ტეფუა ბოლიციელს, მაგრამ მაინც იცა ეშუღო-რა და რა დაწინებს კამბეტი. გლგებმა მახრის უფრისის მიამარ-თა მახრის უფრისმა პოლიციის ბოქა-ულს ჯერ ურადინევი გაუგზავნა, მე-რე ჩინოვნიკი და ბოლოს ქალაქი მიწვე-რა: ნება მიტოეთ გლგებს და-მჩრავლი კამბეტი წავიღოსა, რადგან პატრონის თვალში დაიჩრავ და არა-ვითარიმე დაბატარებული მიზეზი

* იგინისის წას ტფილისიდან აღბუ-ლალს მიმავალ გრენადენის პოლუს ბარკი უნდა წავლით გლგებეს თავიანთ ურბებით. ამ გლგებში სხვათა შო-რის ოქროყანელები იყენენ მახრის უფრისისაგან დაბარებულნი; რადგან ოქროყანელები დიდ მოვიდნენ, მა-ხრის უფრისის სამედიცინოს მ-ხლობლად, კუკიში, მტყვის პირზედ, ურბები გამოუშვეს. კამბეტი სიკით მტელ შესწუნდნენ და გლგებმა წყა-ღში შეტყვეს ვასარგებლად. ერთის გლგების კამბეტი წყალმა წისქვი-ლის ქვეშ შეიტანა. საყოფარდ კამბე-ჩი ბერის ვწავლა, მაგრამ წისქვილმა წელი მოსწყვიტა და ვეღარ გათავი-და. საბრალო გლგები ღრილით ტა-ნისამოლა შევარდა მეტყვარის, უნდა ეშუღოთ თავისი კამბეტისთვის, მაგრამ თითონ ისიც ჩახსირა წყალმა. ამ დროს ერთი ვიღაც მთიენვეზ რუსი შეესწრა გლგებსა, დახვდა და იმას რომ არ ეშუღო, თითონაც კამბეტს გაეკვიცრა. რამდენისამე წამის შემდეგ, რო-გორც იყო, წისქვილის ქვეშ დამ-იჩრავლი კამბეტი გამოათრის; ბევრი ოქროა და თავში იცა გლგებმა. ბოლოს დამჩრავლი კამბეტი ურგმუნდ და დედო და შინ წაღება დაუპირა იმ ხარტი, რომ ტყავს და ქმნს მაინც საგაოიყენებო, მაგრამ საუბედროოდ აქვე ბოლიციელი დახვდა და ღარ-გაუშვა. უთხრა, რომ ეს კამბეტი ვი-ღაცა პირტყვის ექიმმა გუშერისკი უნდა წავიღოსა. საბრალო გლგები თუ-მცა ბევრს ტეფუა ბოლიციელს, მაგრამ მაინც იცა ეშუღო-რა და რა დაწინებს კამბეტი. გლგებმა მახრის უფრისის მიამარ-თა მახრის უფრისმა პოლიციის ბოქა-ულს ჯერ ურადინევი გაუგზავნა, მე-რე ჩინოვნიკი და ბოლოს ქალაქი მიწვე-რა: ნება მიტოეთ გლგებს და-მჩრავლი კამბეტი წავიღოსა, რადგან პატრონის თვალში დაიჩრავ და არა-ვითარიმე დაბატარებული მიზეზი

* იგინისის წას ტფილისიდან აღბუ-ლალს მიმავალ გრენადენის პოლუს ბარკი უნდა წავლით გლგებეს თავიანთ ურბებით. ამ გლგებში სხვათა შო-რის ოქროყანელები იყენენ მახრის უფრისისაგან დაბარებულნი; რადგან ოქროყანელები დიდ მოვიდნენ, მა-ხრის უფრისის სამედიცინოს მ-ხლობლად, კუკიში, მტყვის პირზედ, ურბები გამოუშვეს. კამბეტი სიკით მტელ შესწუნდნენ და გლგებმა წყა-ღში შეტყვეს ვასარგებლად. ერთის გლგების კამბეტი წყალმა წისქვი-ლის ქვეშ შეიტანა. საყოფარდ კამბე-ჩი ბერის ვწავლა, მაგრამ წისქვილმა წელი მოსწყვიტა და ვეღარ გათავი-და. საბრალო გლგები ღრილით ტა-ნისამოლა შევარდა მეტყვარის, უნდა ეშუღოთ თავისი კამბეტისთვის, მაგრამ თითონ ისიც ჩახსირა წყალმა. ამ დროს ერთი ვიღაც მთიენვეზ რუსი შეესწრა გლგებსა, დახვდა და იმას რომ არ ეშუღო, თითონაც კამბეტს გაეკვიცრა. რამდენისამე წამის შემდეგ, რო-გორც იყო, წისქვილის ქვეშ დამ-იჩრავლი კამბეტი გამოათრის; ბევრი ოქროა და თავში იცა გლგებმა. ბოლოს დამჩრავლი კამბეტი ურგმუნდ და დედო და შინ წაღება დაუპირა იმ ხარტი, რომ ტყავს და ქმნს მაინც საგაოიყენებო, მაგრამ საუბედროოდ აქვე ბოლიციელი დახვდა და ღარ-გაუშვა. უთხრა, რომ ეს კამბეტი ვი-ღაცა პირტყვის ექიმმა გუშერისკი უნდა წავიღოსა. საბრალო გლგები თუ-მცა ბევრს ტეფუა ბოლიციელს, მაგრამ მაინც იცა ეშუღო-რა და რა დაწინებს კამბეტი. გლგებმა მახრის უფრისის მიამარ-თა მახრის უფრისმა პოლიციის ბოქა-ულს ჯერ ურადინევი გაუგზავნა, მე-რე ჩინოვნიკი და ბოლოს ქალაქი მიწვე-რა: ნება მიტოეთ გლგებს და-მჩრავლი კამბეტი წავიღოსა, რადგან პატრონის თვალში დაიჩრავ და არა-ვითარიმე დაბატარებული მიზეზი

* იგინისის წას ტფილისიდან აღბუ-ლალს მიმავალ გრენადენის პოლუს ბარკი უნდა წავლით გლგებეს თავიანთ ურბებით. ამ გლგებში სხვათა შო-რის ოქროყანელები იყენენ მახრის უფრისისაგან დაბარებულნი; რადგან ოქროყანელები დიდ მოვიდნენ, მა-ხრის უფრისის სამედიცინოს მ-ხლობლად, კუკიში, მტყვის პირზედ, ურბები გამოუშვეს. კამბეტი სიკით მტელ შესწუნდნენ და გლგებმა წყა-ღში შეტყვეს ვასარგებლად. ერთის გლგების კამბეტი წყალმა წისქვი-ლის ქვეშ შეიტანა. საყოფარდ კამბე-ჩი ბერის ვწავლა, მაგრამ წისქვილმა წელი მოსწყვიტა და ვეღარ გათავი-და. საბრალო გლგები ღრილით ტა-ნისამოლა შევარდა მეტყვარის, უნდა ეშუღოთ თავისი კამბეტისთვის, მაგრამ თითონ ისიც ჩახსირა წყალმა. ამ დროს ერთი ვიღაც მთიენვეზ რუსი შეესწრა გლგებსა, დახვდა და იმას რომ არ ეშუღო, თითონაც კამბეტს გაეკვიცრა. რამდენისამე წამის შემდეგ, რო-გორც იყო, წისქვილის ქვეშ დამ-იჩრავლი კამბეტი გამოათრის; ბევრი ოქროა და თავში იცა გლგებმა. ბოლოს დამჩრავლი კამბეტი ურგმუნდ და დედო და შინ წაღება დაუპირა იმ ხარტი, რომ ტყავს და ქმნს მაინც საგაოიყენებო, მაგრამ საუბედროოდ აქვე ბოლიციელი დახვდა და ღარ-გაუშვა. უთხრა, რომ ეს კამბეტი ვი-ღაცა პირტყვის ექიმმა გუშერისკი უნდა წავიღოსა. საბრალო გლგები თუ-მცა ბევრს ტეფუა ბოლიციელს, მაგრამ მაინც იცა ეშუღო-რა და რა დაწინებს კამბეტი. გლგებმა მახრის უფრისის მიამარ-თა მახრის უფრისმა პოლიციის ბოქა-ულს ჯერ ურადინევი გაუგზავნა, მე-რე ჩინოვნიკი და ბოლოს ქალაქი მიწვე-რა: ნება მიტოეთ გლგებს და-მჩრავლი კამბეტი წავიღოსა, რადგან პატრონის თვალში დაიჩრავ და არა-ვითარიმე დაბატარებული მიზეზი

ჩვენ ექიმს და იმანაც რალც თეთრი წამალი მისცა. — ვიცი, ვიცი! მიხორა მან ღლი-ლით, მიბრუნდა საქაროდ, დასწერა პატარა ბარათი, მომცა მე და მი-თხრა. — აი ეს ბარათი საქაროდ წაუ-ღე ექიმს ფარონს; მეც საქაროა წა-მღეგს წამოვიღებ და შენს სახლში მოვალ! მართლა, რომელ ქენაზე გავსებართ? მე ვანიშნე ჩემი სახლი, ვაღუფლებდი მაღლობა და გავქენე ექიმ ფარონის სახლისკენ. საუბედროდ წამოვიღე. მისმა მასტურმა მასწყვლა, სადაც იყო ექიმი. მე საქაროდ ვი-პოვე ის სახლი, დაუთხოვად შევედი სახლში და პირ-და-პირ ოთახისკენ ვაწვიე. უცებ ურადინევი ეღამაც წა-მავლო ხელი და შემაყენა. — სად მიხვალ, არ შეიძლება შევი-ტყო? — მე მიხდა ექიმი ფარონის ნახვა, ორი სიტყვა უნდა მოვასწერო. .. უ-კმაოდ ამთავლიერ-ჩამთავლიერა და მიხორა: — პატარა ხანს აქ მოიტყობ და ცხლად მოვასწენებ. სწორედ გიხორა, ვამტყვებელი დავიჩი არ იცოდი, სად და ვის სახლში ვიყავ. ჩემ მემ-მასტური მიდიოდ-მიდიოდნენ. წი

არუნდაქმანდეს, რომ კამბეტი დავე-ქიროთა. ეს იხორგა მახრის უფრისის ბოქალემა არ შემარული და მაინც კა-მბეტი საქაროდ გაქანდეს იმ გლგის ურითვე ბან მეშვერისკისათვის. როგორც ამაზმენ, ბან მეშვერისკის იჯარიათა აქვს აღებული აკრფა და ქალაქ-გარედ გაცანა მხოლოდ იმ პირტყვისა და საქარონის მიმდარსა, რომელიც უმა-ტრონოდ ედგება ქქიშაში ან წყლის-პირას და ამ კამბეტს ხამ პატრონი თანა ჰყენდა.

* კახეთიდან და ქიზიქიდან ამბები მოდის, რომ ბევრს თავად-ახნაური მამული ვაჭრებთანაა აკეთ დაგირაგებუ-ლითა. ვაჭრებს აღმასრულებელი ფუ-რლები (სპოლიტიკონი ლისტები) უსკრავთ, აწერილებიც აკეთ მამულნი გასაყიდად, მაგრამ მაინც ურადინევიან მამულის პატრონებს ფულის დაღლე-ბითა. ზოგიერთმა მებატონემ კუუ-იხმარა, მოუჩივდა და მამა-პაპის ოფ-ლით და სისხლით მოარყული მამულე-ბი დაიხსნა. ამამბენ, ფულის პატრონი ვაჭრები ისეთს ვაჭრებს ში არიან, რომ დავების უკან სიარულს ამ უფუ-ლიობის ღრამ ამაჟობინებენ მიტყუ-ლის ფულის მგოთხედის, მჭეთხედის და მგოთხედის მიღებას და სხვისა გათა-ვებასაო.

* „მამუა“ იწერებოდა აქედან (ზაქათლის მარხიდან), რომ კაჟური ვაჭრები კი ხანა ხსულ ნისად ჰყიდან საქარულს საფულელებზეო. შირთელი წერილები გადის, ტრიალებენ სოფ-ლისი ნისების მოსაყრფელ ვაჭრები, ყოველ ღონისძიებას მხმარებენ, მაგრამ ვეღარ შეუტყობიათო.

უტკნოეი

წავლენისბანი. კენის გაზეთა „Neue Freie Presse“ ამბობს, რომ ამ ასლი-სენსში მიუღვას ეკრომანს უფრადმუს გ-დევ შუა-ნაისსაც „ქაქესა მიქველიო. რუქოთი, როგორც ეტყობა, რდსაც ამბობას. ასსადაი, როგორც მით-

მათთვის ერთხელად არ შემიხდინა. ვანუშორებოდი ერთი ფიქრი მაწუხე-ბდა: ჯოთ თუ დავიგინებო და ჩემ პატარა აუტყუდს რამე?-მეთქი. .. ამ ფი-ქვამ უფრო საშინლად შემაწუხა. უცებ ვიღაცად დაიძაბა ჩემს ახლო მხა-მალთა-აბა, ვინა მითხელობდა მე? თითქო ძილიდან გამომავსებოდა ამ სიტყვამ. ავიხედ მაღლა და ჩემ წინ ექიმი იდგა. მოწინეობით მივართვი წერილი და მოვასხენე, რომელ ქე-ნაზედაც ვესაბოგობოდი. — წილი, წილი! გული ვაიგავ და მეცხლად მოვალ! მიხორა ექიმმა. ჯერ არ დასრულებინა ჩემს ქმარს ლაზარაკი, რომ შემოგვემა კიბეზე ფეხის მხა. ვერ წარმოიდგენ, რა გვა-რის სიამაფეებით ამეცოა გული; თი-თქო კილამ ჩამოვიდა მხსნელი! — მერე? — შემოვიდა ექიმი თუ არა, სი-ცილით მოვეცხლად და რამდენისამე სიტყვით მთლად იმედ-დაკარგულს ვეკლავ ვაგვიღობა იმედი. — სწორედ წაღება თქვენს კი-ბეზე ამოსულა, ბოლოს სიტყვა მან, — კიბლამ კისერი არ მოვიტყე! აბა სად არის ბაშე? — აი, ბატონო ექიმი! ეუთხარ-ი მე.

მიმოსვლა რკინის გზის

ბათუმს და ტფილისს შუა

სტანციები	მოადის		გადის		სტანციები	მოადის		გადის	
	საათ.	წამი.	საათ.	წამი.		საათ.	წამი.	საათ.	წამი.
ტფილისი	—	—	8	49	ბათუმი	—	—	8	4
ავჯალა	9	9	9	11	ქობულეთი	8	54	8	57
მცხეთა	9	32	9	40	ნატანები	9	25	9	29
ქსანი	10	3	10	05	სუფსა	9	55	10	2
კასპი	10	33	10	36	ლანჩხეთი	10	35	10	39
გრაკალი	10	59	11	1	ნიგოთი	10	51	10	53
გორი	11	25	11	40	საჯავახო	11	14	11	16
ქარელი	12	8	12	11	სამტრედი	11	33	11	51
გომი	12	37	12	41	კობიტარი	12	13	12	16
საშურა	1	2	1	17	როანი	12	47	1	2
სურამი	1	29	1	32	ჯვამეთი	1	15	1	18
ფონი	2	—	2	3	ჭვინჯაძე	1	58	2	10
მუკათუნანი	2	56	3	16	ძირული	2	48	2	50
მარტვილი	3	45	3	48	ბელაგორი	3	17	3	20
ბელაგორი	4	15	4	18	მარტვილი	3	47	3	49
ძირული	4	45	4	48	მუკათუნანი	4	18	4	37
ჭვინჯაძე	5	26	5	40	ფონი	5	30	5	34
ჯვამეთი	6	14	6	16					

ქუთაისიდან გადის როონს შუადღის 12 საათსა და 7 წამზე და სალამოზე 5 საათსა და 50 წამზე.

ბათუმიდან ქუთაისს მიდის ნაშუადღევს 1 საათსა და 12 წამზე და სალამოს 6 საათსა და 5 წამზე.

ტფილისს და სურამს შუა

სტანციები	მოადის		გადის		სტანციები	მოადის		გადის	
	საათ.	წამი.	საათ.	წამი.		საათ.	წამი.	საათ.	წამი.
ტფილისი	—	—	3	21	სურამი	—	—	2	59
ავჯალა	3	46	3	49	საშურა	3	11	3	27
მცხეთა	4	19	4	25	გომი	3	50	3	55
ქსანი	4	49	4	52	ქარელი	4	24	4	31
კასპი	5	24	5	29	გორი	5	4	5	19
გრაკალი	6	—	6	3	გრაკალი	5	46	5	51

გერძო ვანცახლებანი

გაზეთი „თეატრი“-ს რედაქციისაგან ჩვენ ეცდილობთ გავაუმჯობესოთ ჩვენის ვანცახების პროგრამა, შევცვალოთ №12 გამოცემის ვადა და ვანცახის ფასი. ამაზედ თხოვნა „თეატრი“-ს რედაქციამ უკვე შეიტანა და მიზეზი ეს არის ამ ვადად ვანცახის გამოუსყიდველობისა.

ამაზედ აქამდისაც ვაუწყებდით ბბ-თ ხელის-მოამწერელთ, მაგრამ სხვა-დასხვა საპატრო მიზეზთა გამო ვერ გამოვაცხადებ ვერც ჩვენსა და ვერც სხვა ვანცახებში.

ბბ-თ ხელის-მოამწერელთ, ვისაც ფული აქვთ შემოტანილი, შეუსრულდებათ დაკლებული №12-ში.

გაზეთის გამოცემისას, როცა ნება-ართვა მოგივინ ვანცახის პროგრამის შეცვლისა, წინადადეგ გამოვაცხადებთ „თეატრი“-ს და სხვა ვანცახებში. (3—2)

ისყიდვა ფანის დათოვით

ტფილისში ყველა წიგნების მაღაზიაში და ქუთაისში ქილაძის მაღაზიაში, აღქმანდრე ვისკოპოვის მიერ დაბეჭდილი წიგნები: მან, კაპ.

ქართული ლექსიკონი „შეღვენილი საბა-სულხან ორბელიანისაგან“ . . . . . 3 „

ქართულ-რუსულ-ლათინური ლექსიკონი მცენარეობა, ცხოველთა დალიონათა, შეღვენილი თ. რ. დ. ერისთავისაგან . . . . . 1 „

სხვა ცოცხალისა. თხ. ვიგორი ავალი შვილისა 30

ღრმამეტყველანთა ქათალოკოსისა 1 50

ვისკოპოვის ამბროსის საიტე-განა და მომდგრეგანა 50

(3—3)

ახალი წიგნი (რუსულს ვანზედ)

„გერძო და საადგილ-მამული უსულე-ბანი ძველს საქართველოში“. I გამოცემა. ფასი 35 კაპ. ისყიდება ტფილისის წიგნის მაღაზიაში. (50—40)

ქმათა ასლიანილები.

მაღაზია ყალიბქარის სახლში, სახანლოს ქუჩაზე, ტფილისში.

გაუქმდა პატივი ვაქცობით ზაზარაზას მწველთა და თოთუ-ნის გაჭრათა, რომ ამა წლის 15 თებერვლიდან ჩვენ დაიწყოთ თამაქის გაჭრათა; ვადით უკეთესა გვარისა და ღირსების თუ-თუნსა და პაპირისებრ ჩვენს ფაბრიკასა. ჩვენი თოთუნი გეთის განსაკუთრებულის თვისებ-სა, ისეთი ვარგა მოსაწვევს, გრადან და სხვადასხვად სულ-ღაფანს, რომ დიდი ხმა აქვს გავრდილი და დადამალი ის-ყიდება რუსეთის იმპერიის ბევრს დიდს ქალაქებში და სამხედრო-გარეულ ტფილისში და ამიერკავ-კასიაში დღემდე ჩვენი თოთუნი არ იყო ხმარებაში. პატივი და-დღეს ვაქცობთ ზემოხსენებული საუბარეკო მაღაზია და გვქვს გავაქცობთ ჩვენი ფაბრიკის თოთუნი უმარჩილსად ვითხოვე-პაპირისა და თოთუნის მწე-ველი, ინგებო და იგემან ჩე-ნის ფაბრიკის თოთუნი და პაპი-როსები.

ბბ-ნი გაჭრათ იმდენი და-თამაქი თოთუნის შეიღვე-ღონს, რამდენსაც სსაოცად და-ფარბაკება უთმობენ სხამე.

მეფაბრიკენი ძმანი ასლიანილები (25—20)

ისყიდება მოსე ვანსაქვილის-მიერ

შეღვენილი წიგნები:

სამარტველს მოსე ისტორია ფასი 60 კაპ.

(ეს წიგნი უმაღლესის მოაგრობისაგან მო-წონებულა).

სამარტველს სამაქსიმო ისტორია ფასი 45 კაპ.

მეჩრცხალი ფასი 7 კაპევი.

შემდეგს ადგილებში: ტფილისში: გრიქორიკისა და ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში და აგრეთვე შემადგენელისა. ქუთაისში: შილაძის მაღაზიაში. თელავში: ვ. ტრასტამაშვილთან; ხაშურში: ვ. ქობულაშვილთან; სურამში: ა. ქარსიძესთან; ფოთში: სუმარაძესთან. ვგზადსა ბლავ. დამამიძესთან.

ვინც 20 ვაღს „ა“ გამოცემისას დაიბარებს პირ-და-პირ გამოცემისაგან (თიფლისს მიხაილ. ულ. გ. დ. კარტველიშვილი). იმას წიგნი დაეთმება. შაურად.

ქალაქ ბათუმში

გვგზავს მსვლობლად ხაშურად გვგზავს

მეტლიროვანი ოთახები

„ვენეცია“

მიუხედავად იმისა, რომ ბათუმში სიძვირე არის, მაქვს №12-ში სუფ-

თად მიწვობილი დღემდე 50 კაპე-კიდან 1 1/2 მანათამდე თვევობით 10 მანათამდე 30 მანათამდის. საჭე-დებს ვეცემინებ, ვინც რას ისურ-ვებს. უმარჩილსად ვითხოვე სა-ზოგადობებს ურადღება მიტე-რან.

(10—9) ოთახის პატრონი იოანე ლოლუ

ქართულთა-შორის წერ-ვითხვის გამაგრებულ საზოგადობის კანცელარიაში ისყიდება შემდეგი წიგნები:

ქილია და დამანა. ვანცახე მუკ. მ. კ. გესას . . . . . 3 >

ვისრამინი, სარგის თმოგველისა. 1 50

სიბრძნე-სიტყვე, სასასულეს ორბელიანისა 50

დავითიანი, დავით გურამიშვილი-სა . . . . . 1 >

თამარ ბატონიშვილი, გრაგოლ მწყლავისა . . . . . 1 >

ნაწილები ალექსანდრე ორბელიანისა 50

ნაწილები გრაგოლ ორბელიანისა 30

თხულებანი ნ. პარაშვილისა 40

მეგლდუნაშვილი, არაზასისა 30

დღე და შვილი, ალია ტაჭავაძისა 20

რამდენიმე სურათი ყაზლის ცხოველები, მისავე 10

სურამის ციხე, ჭანჭიშხასა 20

ბატონიშვილის პირველი დრო, ად. ორბელიანისა 30

თხულებანი, რაფელ ერსთავისა. 1 >

ნაწილები, ვანცახე ორბელიანისა. 20

ქართული გამოცემები, რაფელ ერსთავისა. 5

ივან-არაჯი, რაფელ ერსთავისა. 25

განკლებული, მასხუარამისა 50

ციკო, მისავე 30

პატარა ბიბლიოთეკა, იაკობ ვო-გუშაშვილისა 10

მიტრილტ დიდი, დომიტრა ზაქარასა 10

ბაგრატ მეოთხე, მისავე 20

მირიან მეფე და წმიდა ნინო, მისავე 10

ვანცახე მეექვსე, მისავე 15

დარიგება მასწავლებელთათვის ი. გოგუაშვილისა. 5

არითმეტრა, დავაშვილისა. 50

არითმეტრიული გამოცემები, ივ. რასტროპოვისა 10

წითელი ფარანი, თარგმანისა 15

წაწეული, რაფელის რედაქციით 25

ხატურა, ასანტასია თუშისაშვილისა 10

ამბები ყრმათათვის, ან. ვაჟაშვილისა 5

არსენას ლექსი 5

დავითიანი, ა. ყოველივე ძლიერი სი-ბანგელოვანი ფურცელი, თარგ. მისა 15

ქართული ანდაზები 10

თვალ-საჩინოა სწავლა, მ. ჭაჭა-ნასისა 40

ირაკლი მეორის გლოვა 5

ალი, ნ. ლომოურისა 30

დრო არის საქმეს შეუღდეთ, ქ. მამაგვილისა 20

აღმანანი, გ. თუშისაშვილისა 40

სტეფანსონი, პარაშე თუშისა-შვილისა 5

მომღვარი, ად. ვანცახისა . . . . . 1 >

თხულებანი, მისავე ნაწ. I. 60

რობიზონ კრუცე, ან. თუ 30

მისაშვილისა . . . . .

ისყიდება

წიგნის მაღაზიაში: ტფილისში ჩარკვიანთან, სემენარის პირ-დაპირ, ლორის-მელიქოვის ქუჩაზე და გრიქორიკთან, ალექსანდრე ვისკოპოვის მიერ, ალექსანდრე ვისკოპოვის ხილსყურთან, ქუთაისში ქილაძისთან.

ამ ახლო ხანებში დაბეჭდილი წიგნი (მხალღო 200)

დასტურდამალი

მეფის ვანცახე მეექვსისა, გამოცემული ჰეტრე უმიკავილის რედაქტორობით, ტფილისს 1886 წ.

ფასი 1 მან. 25 კაპ.

ტფილისს და ქუთაისს ვანცახე აღ-ვილებიდან მსურველთა შეუღდუნო პირ-დაპირ თვით გამოცემისაგან დაიბარებ მოხსენებულ ფასად ვან-ცახის ხარჯის დაუმატებლად ამ დარე-სით: ВЪРХУ I ТИФЛИСЬ. Пощипыч Ушкычу. Окодо Аничхатской первыи въ д. Гвишиевой.

დაბეჭდა და ისყიდება ტფილისში: გრ. ჩარკვიანისა და გრიქორიკის წიგნის მაღაზიაში, გორში—თვით ვე-ტრთან და ქუთაისში—ქილაძის მა-ღაზიაში

ორი მოთხრობა ს. მგავლიანიშვილისა I მარტვაზე II დიდ ზალაში ფასი ორი შაურა.

დაბეჭდა ახალი სემსაშვილი

წიგნი

„მოლაღური“

ან. თუმანიშვილისა.

ფასი მერთი აბაზი

ისყიდება ტფილისში, ჩარკვიანისა და გრიქორიკის მაღა-ზიაში, ქუთაისში ჭილაძისა და მღვანისაში და სხვა ქალაქებში კი კერძო კაცებთან. (10—10)

დაბეჭდა და ისყიდება ტფილისის წიგნის მაღაზიაში ახალი სკოლაში

სახარბეგო სახელმწიფო წიგნი მიხეილ ნასისისა:

მარტველი შვირლიპი II

დავით გურამიშვილი ფასი 20 კაპ.

ეს წიგნი შეიცავს წინასიტყვაობას, დავით გურამიშვილის ბიოგრაფიას და 14 საუკეთესო ლექსს, ამოღებულს „დავითიანი“-სა. ყოველივე ძლიერი სი-ბანგელოვანი ფურცელი, თარგ. მისა 15

ქართული ანდაზები 10

თვალ-საჩინოა სწავლა, მ. ჭაჭა-ნასისა 40

ირაკლი მეორის გლოვა 5

ალი, ნ. ლომოურისა 30

დრო არის საქმეს შეუღდეთ, ქ. მამაგვილისა 20

აღმანანი, გ. თუშისაშვილისა 40

სტეფანსონი, პარაშე თუშისა-შვილისა 5

მომღვარი, ად. ვანცახისა . . . . . 1 >

თხულებანი, მისავე ნაწ. I. 60

რობიზონ კრუცე, ან. თუ 30

მისაშვილისა . . . . .

დაბეჭდა და ისყიდება ტფილისში ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში და ქუთაისში ჭილაძის წიგნის მა-ღაზიაში:

სამაქსიმო თხილ ბანდოთარამა თარგ. ივ. როსტროპოვისაშვილი. გამოცემული ნაწ. ჭიჭიანასაგან ფასი ერთი აბაზი